

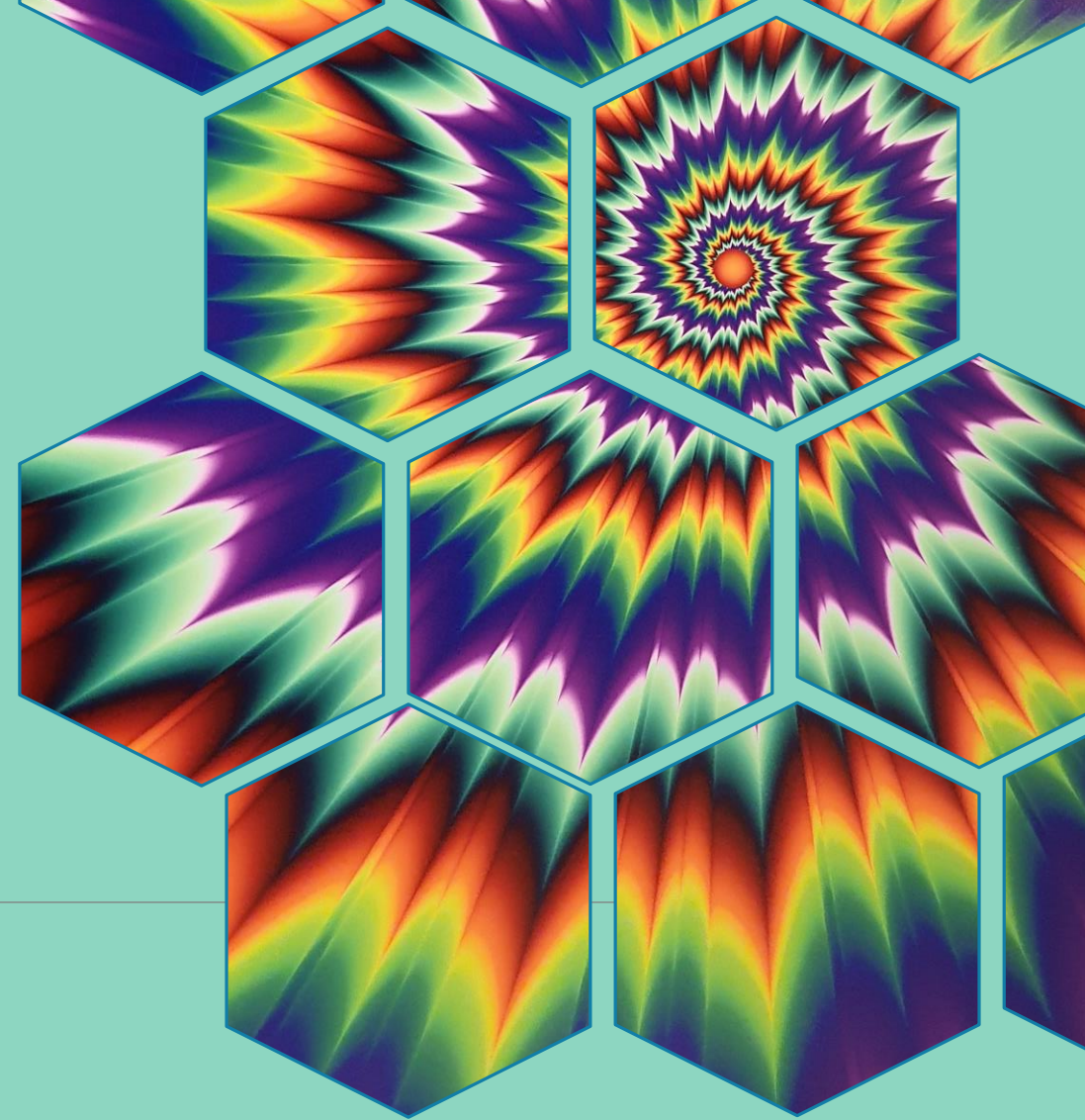
Финансиране и развитие на публични услуги

Доц. Дочка Велкова
Институт за икономически
изследвания при БАН

**Знанието е съкровище,
но ключът към него е
практиката!**

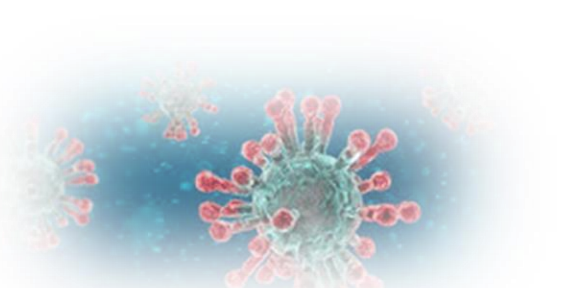

Томас Фулър

Публични ВиК услуги

Преди 2007 г.

- Прилагаща програма за Директива 91/271/ЕС за пречистване на градските отпадъчни води
- Пилотно докладване на ПУРБ

След 2007 г.

- Два цикъла икономически анализ съгласно Рамковата директива за водите към Плановете за управление на речните басейни, вкл. Методология за изчисляване на възстановяването на ресурсните и екологичните разходи за водни услуги
- Програми от мерки за Планове за управление на риска от наводнения, вкл. методология за оценка и избор на мерки
- Национални стратегии за управление и развитие на водния сектор
- Инвестиционни проекти за изграждане на ВиК инфраструктура, вкл. Анализ разходи-ползи

Контекст

Народно събрание
Министерски съвет

Министерство на
регионалното
развитие и
благоустройството

Министерство на
околната среда и
водите –
ОПОС/ПОС, ПУРБ

Министерство на
здравеопазването

Комисия за
енергийно и водно
регулиране

РИОСВ

Национален
статистически
институт

Български ВиК
Холдинг АД

Консултативни
съвети

НСОРБ

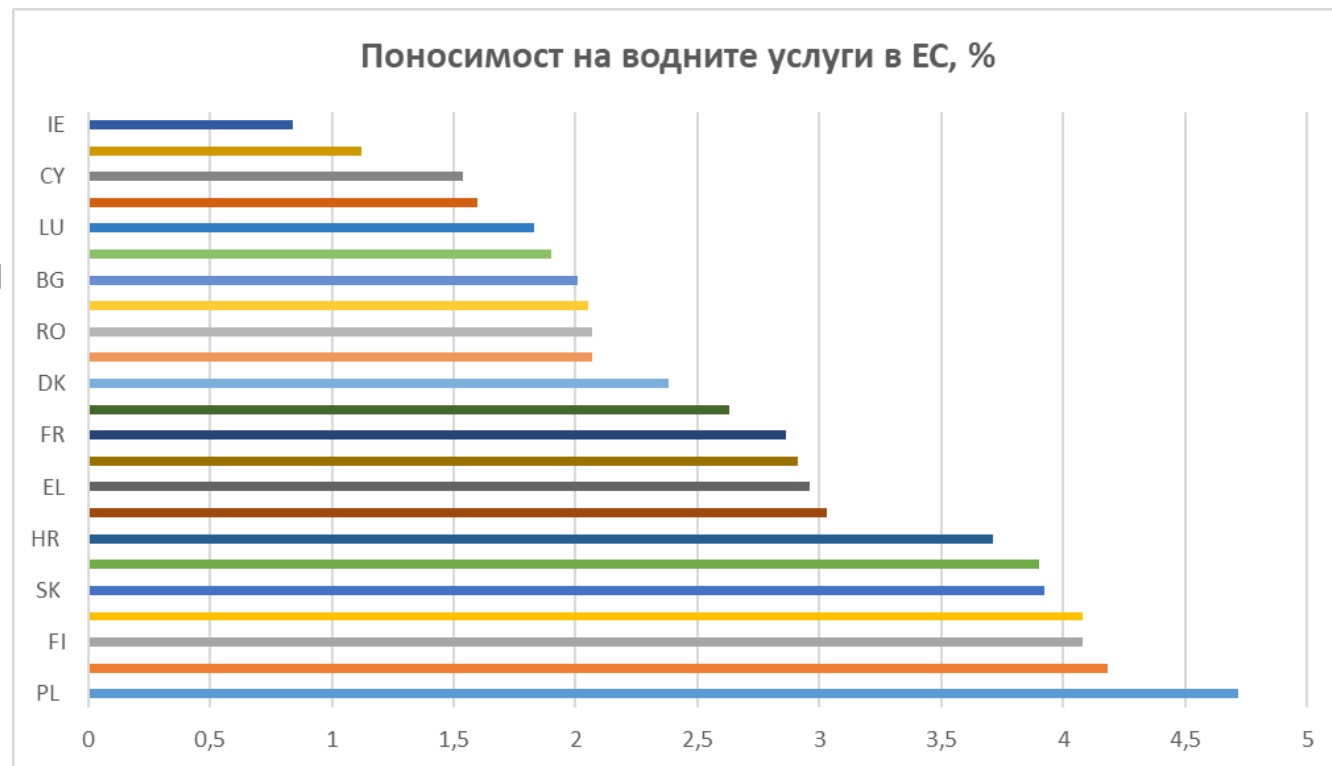
ФМФИБ, Фонд
ФЛАГ

Население

Омбудсман, Комисия за защита на потребителите,
асоциации

Какво е поносимост на ВиК/водни услуги

- Концепцията за поносимост (affordability) е формално въведена в правото на ЕС с Протокол 9 към Договора от Лисабон, 2007 г.
- Най-широко прилаган метод – дял на приходите или разходите на лице/домакинство, изразходван за заплащане на водни услуги, които се съпоставят с определен праг, обичайно в диапазона 2,5%-3,5%.
- Обичайно, насърчаването на поносими цени е ангажимент на водните регулатори
- Макропоносимост – микропоносимост – различни резултати

Martins, Rita & Quintal, Carlota & Teotónio, Carla & Antunes, Micaela, 2023. "Water affordability across and within European countries: a microdata analysis," Utilities Policy, Elsevier, vol. 83(C).

Поносимост в България

Закон за регулиране на водоснабителните и канализационните услуги, 2015 г.

§ 1. (1), т.4 Социална поносимост на цената на ВиК услугите" е налице в случаите, когато тяхната стойност, определена на база минимално месечно потребление на вода за питейно-битови нужди от 2,8 куб. м на едно лице, не надхвърля 2,5 на сто от средния месечен доход на домакинство в съответния регион.

Лицата по чл. 2, ал. 3 от Закона за социалното подпомагане имат право на помощ в размер, съответстващ на месечния минимум вода, определен по ал. 1, т. 4.

Проект на Закон за водоснабдяването и канализацията

§ 1. (1).т.29. „Социална поносимост на цената на В и К услугите“ е налице в случаите, когато стойността на променливия компонент по чл. 92, ал. 1, т. 2, определена на база минимално месечно потребление на вода за питейно-битови нужди от 2,8 куб. м на едно лице, не надхвърля 2,5 на сто от медианния доход на лице от домакинство по данни на Националния статистически институт на годишна база за съответната административна област.

- **Основен проблем при изчисленията: осигуреност с данни на регионално ниво – доходи по децилни групи, размер на домакинствата**

Доходи на лице от домакинство, лв., общо за страната					
	2019	2020	2021	2022	2023
Среден доход - ДБ	6 592	7 002	7 705	9 008	10 846
<i>Минимален - Видин, Пазарджик, Сливен</i>	<i>4 421</i>	<i>4 633</i>	<i>4 961</i>	<i>6 025</i>	<i>7 439</i>
<i>Максимален - град София</i>	<i>9 128</i>	<i>9 431</i>	<i>9 544</i>	<i>11 237</i>	<i>14 079</i>
Среден доход - SILC	10 857	11 592	13 163	13 393	16 024
<i>Минимален - Монтана, Разград, Габрово</i>	<i>6 844</i>	<i>6 563</i>	<i>8 970</i>	<i>9 374</i>	<i>6 324</i>
<i>Максимален - град София</i>	<i>17 445</i>	<i>19 098</i>	<i>21 094</i>	<i>20 664</i>	<i>24 995</i>
Медианен доход - SILC	8 261	9 020	10 086	10 519	12 758
<i>Минимален - Монтана, Видин, Габрово</i>	<i>5 364</i>	<i>5 396</i>	<i>6 854</i>	<i>7 466</i>	<i>5 733</i>
<i>Максимален - град София</i>	<i>11 772</i>	<i>14 362</i>	<i>14 656</i>	<i>16 630</i>	<i>19 809</i>
Източник: НСИ					

Цени на ВиК услугата, лв. с ДДС						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Минимална цена - ВиК Батак	0,65	0,65	0,70	0,70	0,70	0,70
Максимална цена - ВиК Разград	3,59	3,54	3,63	5,30	5,38	6,10
Източник: КЕВР						

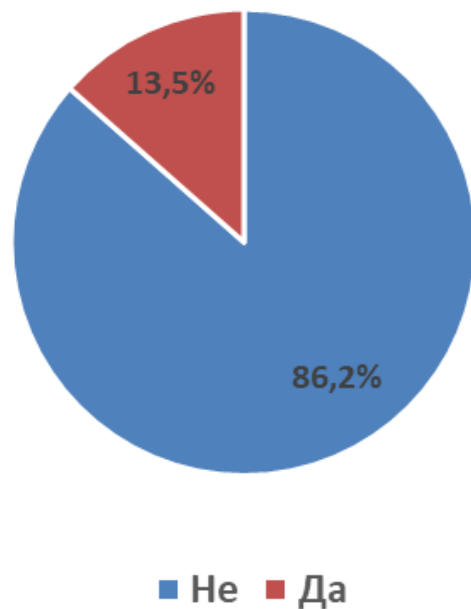

	Първи децил						Втори децил						Трети децил				
	2019	2020	2021	2022	2023		2019	2020	2021	2022	2023		2019	2020	2021	2022	2023
Благоевград																	
Бургас																	
Варна																	
Велико Търново																	
Видин																	
Враца																	
Габрово																	
Добрич																	
Кърджали																	
Кюстендил																	
Ловеч																	
Монтана																	
Пазарджик																	
Перник																	
Плевен																	
Пловдив																	
Разград																	
Русе																	
Силистра																	
Сливен																	
Смолян																	
София																	
София (столица)																	
Стара Загора																	
Търговище																	
Хасково																	
Шумен																	
Ямбол																	

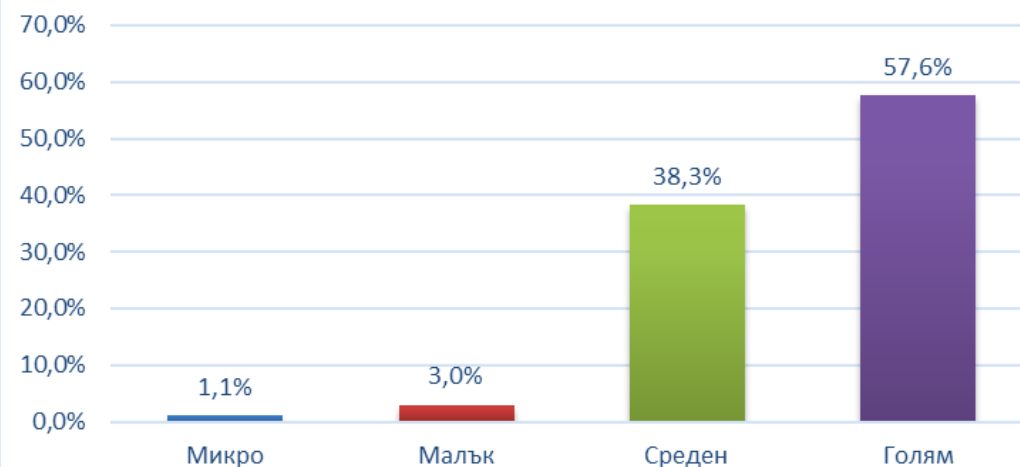
П
О
Н
О
С
И
М
О
С
Т

Нагласи

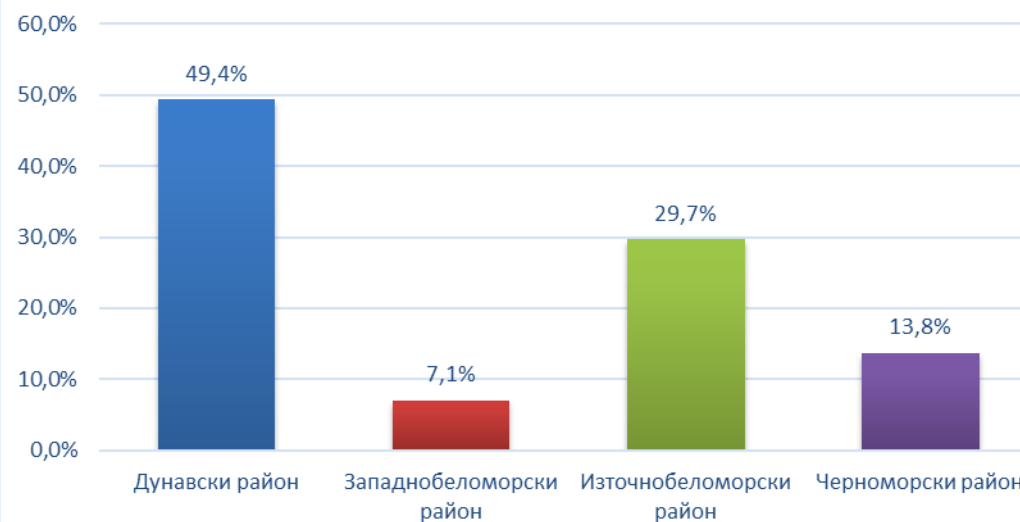
Затруднява ли Ви плащането на сметките за вода?

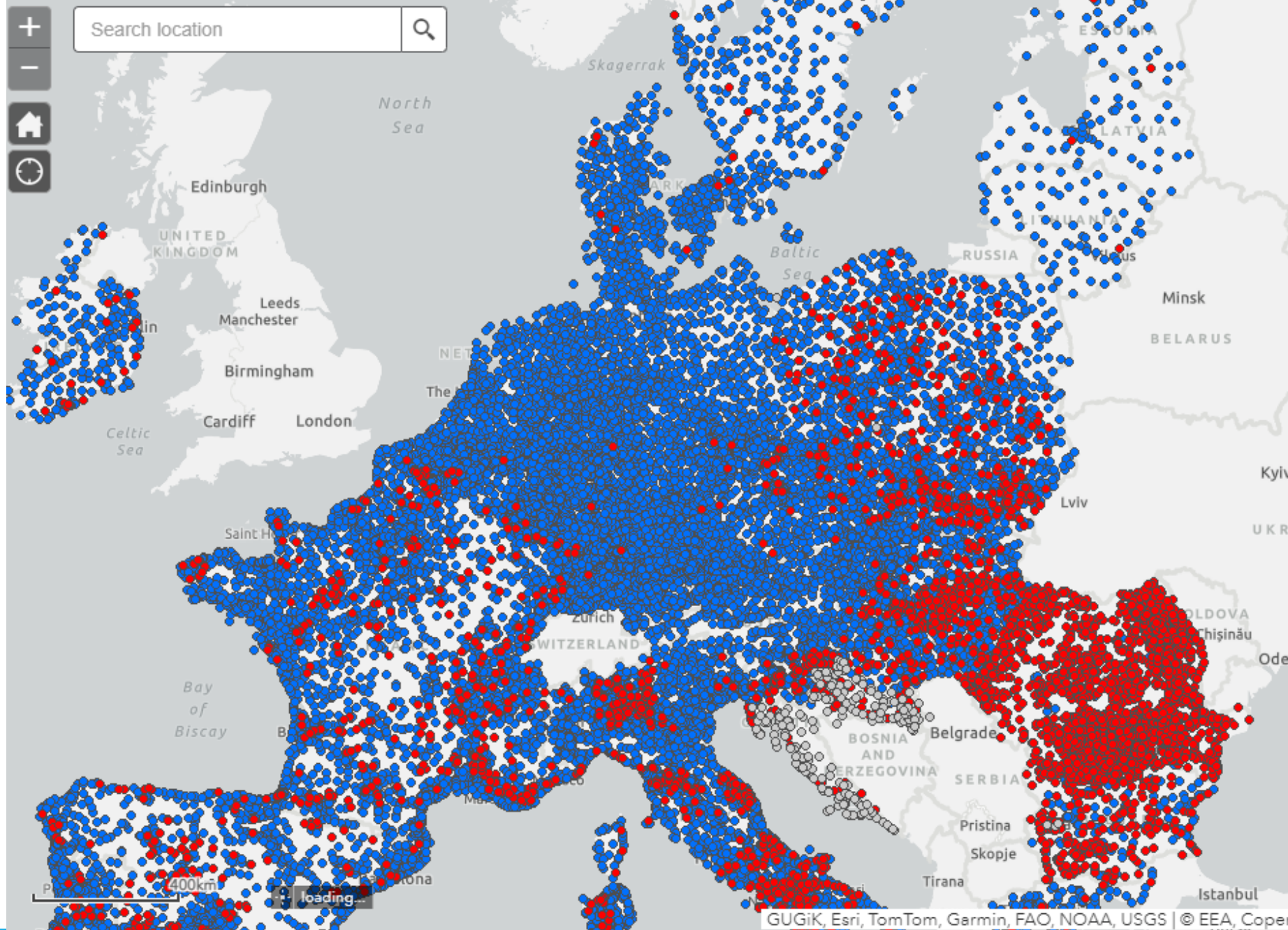

Затруднява ли Ви ... и Големина на ВиК оператор

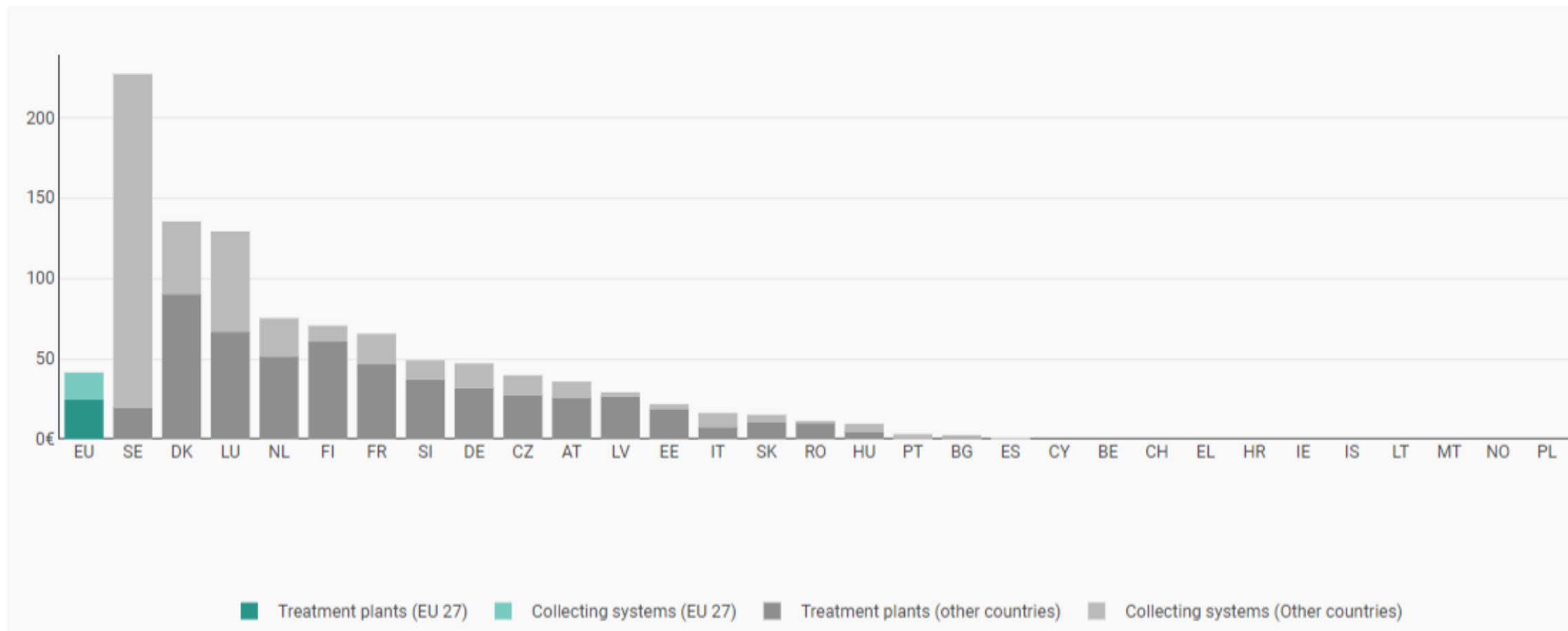
Затруднява ли Ви ... и Басейнов район

Инвестиции –
Къде сме ние?

Инвестиции – Къде сме ние?

СЪРДЕЧНО

благодаря!
